

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 8.I 1959.

Cie générale des légumes secs
c/a Kermanschachi etc.

Kupoprodaja C & F - Predstavnik stranog prodavaoca u Francuskoj - Kompromisorna klauzula - Više stranaka - Cijena ugovorena u francuskoj valuti - Faktura ispostavljena u stranoj valuti

I - Strani prodavalac ne može zahtijevati da mu tužba bude upućena u Parquet, kad on nema podružnice u Francuskoj, pramda je kupoprodajni ugovor zaključen između kupca i jednog društva koje ima svoje poslovno sjedište u Francuskoj, i koje je nastupalo za račun prodavaoca.

II - U slučaju više stranaka, kompromisorna klauzula u ugovoru ostaje bez učinka, a spor treba da bude presudjen od strane suda koji je normalno nadležan, jer su stranke u postupku i banka, koja je držalac dokumenata, i zapovjednik broda koji je prevozio robu.

III - Ako ugovor C & F predviđa cijenu plativu u francuskim francima, prodavalac nema prava da jednostrano izmijeni način plaćanja cijene, i da kupcu uruči dokumente koji obuhvaćaju fakturu koja je ispostavljena u dolarima.

/DMF 1959, str.760/

S.B.

KASACIONI SUD ITALIJE

Presuda od 19.VII 1961.

S.p.A. Henry Coe & Clerici c/a S.p.A.
Fondo Assicurativo tra Agricoltori i
drugi osiguratelji

Prekrcaj tereta - Klauzula o prekrcaju tereta može se odnositi na direktni i kombinirani prijevoz - O kojem se prijevozu radi, odlučuje volja stranaka, koju sud utvrđuje prema konkretnim okolnostima

Radi se o prijevozu kave iz Brazila u Italiju. U teretnici je bila navedena klauzula kojom je brodar pridržavao pravo da prekrca teret na brod nekog drugog broдача. Na osnovi ove klauzule teret je bio prekrčan. Na odredištu je ustanovljen manjak kave. Među strankama je nastao spor o odgovornosti prvog i drugog vozara. Rješenje spora zavisilo je o pitanju da li

se u konkretnom slučaju radi o direktnom prijevozu, ili se prvi vozar obvezao samo na pribavljanje usluga drugoga broдача. Spor je došao pred Kasacioni sud.

Sud je ispitivao značenje klauzule o prekrcaju, pa je zauzeo slijedeće stajalište:

Klauzula sama po sebi ne daje odgovor na pitanje da li se radi o direktnom ili kombiniranom prijevozu. Nju treba tumačiti u skladu s voljom stranaka. Kriteriji za utvrđivanje ove volje mogu biti slijedeći:

Opseg puta za koji je prvi vozar preuzeo obvezu, pa prema tome ustanovljenje djela koji je prvi broдар obećao izvršiti. Ako se opseg djela može zaključiti samo na osnovu njegove obveze da preda teret primaocu, radi se o direktnom prijevozu u kojem prvi broдар odgovara za cijeli put.

Činjenica da li se luka u kojoj treba predati teret /port of discharge/ poklapa sa zadnjom lukom u koju brod na tom putovanju dolazi /port of destination/, a sve s gledišta da li je izdana direktna teretnica;

Izdavanje teretnice sa strane drugog broдача iz koje proizlazi njegova volja da svoju odgovornost ograniči samo na dio puta koji on obavi;

Izdavanje „delivery orders“ na osnovi teretnice koju je izdao prvi ili drugi broдар;

Ponašanje stranaka u slučaju štete na teretu /obavijest učinjena prvom ili drugom broдарu; intervencija jednog ili drugog broдача u postupku za utvrđivanje štete/.

Nije potrebno da se stječu svi navedeni elementi. Dovoljni su samo neki od njih iz kojih na siguran način proizlazi volja stranaka. Inače sama klauzula o prekršaju bez obzira na konkretne okolnosti o tumačenju volje stranaka, može biti upotrijebljena kako za direktni tako i za kombinirani prijevoz.

/ Dir.Mar, 1962, str.268/

B.J.